

Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit als bedoeld in Artikel 2a Gaswet.

Nummer 102694 / 13

Betreft zaak: Ontheffing General Electric Plastics B.V.

Besluit van de Minister van Economische Zaken als bedoeld in Artikel 2a Gaswet.

INLEIDING EN PROCEDURE

1. Op 28 februari 2007 heeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) van General Electric Plastics B.V. (hierna: GEP) een verzoek ontvangen tot verlening van een ontheffing in de zin van artikel 2a van de Gaswet. Het betreft een verzoek tot ontheffing voor het gastransportnet gelegen te Bergen op Zoom.
2. Op 21 maart 2007 heeft de Raad schriftelijk verzocht om nadere schriftelijke informatie, ter onderbouwing van de aanvraag. Hierbij heeft de Raad aangegeven dat uit de ingediende aanvraag niet duidelijk kon worden afgeleid of sprake was van een situatie als bedoeld in artikel 2a, lid 2 van de Gaswet. Tevens werd verzocht een nadere geografische aanduiding te verstrekken.
3. Op 13 april 2007 heeft de Raad de schriftelijke reactie van GEP ontvangen. Met deze reactie is GEP tegemoet gekomen aan het verzoek om informatie van de Raad. Om die reden is de Raad overgegaan tot behandeling van de ingediende aanvraag.

4. Ter voorbereiding van het besluit heeft de Raad belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de aanvraag. De aanvraag heeft voor een periode van vier weken voor belanghebbenden ter inzage gelegen. De terinzagelegging is in de Staatscourant van 9 mei 2007, nr. 89, aangekondigd.
5. Er zijn door de Raad geen zienswijzen ontvangen.

WETTELIJK KADER

Artikel 2a Gaswet

6. Op basis van Artikel 2 van de Gaswet dient degene aan wie een gastransportnet toebehoort, voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen. Van deze verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder kan voor een ander gastransportnet dan het landelijk gastransportnet op grond van artikel 2a van de Gaswet bij de Minister van Economische Zaken ontheffing worden aangevraagd.
7. De Minister van Economische Zaken heeft met ingang van 1 juli 2005 aan de Raad mandaat, volmacht en machtiging verleend tot het nemen van besluiten en verrichten van overige handelingen die verband houden met onder meer artikel 2a van de Gaswet.¹ De Raad behandelt om die reden de aanvraag.
8. Het wettelijk kader voor ontheffingen van de verplichting een netbeheerder voor een gastransportnet aan te wijzen, is nagenoeg gelijk aan het wettelijk kader zoals dat voor elektriciteit al langere tijd bestond.² De Raad zal bij het behandelen van de aanvragen op basis van artikel 2a van de Gaswet dan ook zoveel mogelijk aansluiting zoeken bij de bestaande praktijk bij ontheffingen op basis van artikel 15, lid 2 van de Elektriciteitswet en de bij dat artikel behorende wetsgeschiedenis.
9. Een ontheffing kan worden verleend aan degene aan wie een gastransportnet toebehoort, voorzover daarop slechts een beperkt aantal andere natuurlijke personen of rechtspersonen is aangesloten. Het gaat daarbij om afnemers die verbonden zijn met het net van degene aan wie het gastransportnet toebehoort en waarbij een meetinrichting is geplaatst tussen deze rechtspersonen en het net.³

---

¹ Besluit mandaat, volmacht en machtiging Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, SC van 4 juli 2005, nr. 126, p. 13.

² Tweede kamer, vergaderjaar 2003-2004, 29 372, nr. 3, p. 56.

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 26 303, nr. 7.

10. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet de aanvragende rechtspersoon beschikken over een gastransportnet waarop een beperkt aantal natuurlijke personen of rechtspersonen is aangesloten. In de wetsgeschiedenis wordt aangegeven dat er geen scherpe getalsgrens valt te geven om te bepalen of aan een net een beperkt aantal afnemers is verbonden.⁴ Mede in dit verband is ervoor gekozen de beoordeling of er wel of niet sprake is van een beperkt aantal aansluitingen, afhankelijk te laten zijn van de mate waarin het publiek belang wordt gediend. Het is aan de ontheffingsaanvrager zelf om te onderbouwen op welke wijze bij verlening van een ontheffing het publiek belang wordt gediend.
11. Ten slotte dient het gastransportnet in de zin van de Gaswet te worden getoetst aan de criteria genoemd in artikel 2a van de Gaswet. Het net van de aanvrager dient aan één van de drie volgende criteria te voldoen:
  - a. het gastransportnet is bestemd om de aanvrager te voorzien van gas dan wel om het centrale bedrijfsproces van de aanvrager te ondersteunen; of
  - b. het gastransportnet is bestemd om een aantal samenwerkende natuurlijke of rechtspersonen te voorzien van gas en de samenwerking van deze personen heeft een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen ten doel; of
  - c. ten aanzien van het gastransportnet zijn kwaliteitseisen van toepassing die in betekenende mate afwijken van de kwaliteitseisen die voor een gastransportnet gebruikelijk zijn.
12. Op grond van artikel 2a, lid 1, sub d van de Gaswet mag de aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn.
13. Ingevolge het bepaalde in artikel 2a, vijfde lid, van de Gaswet kan in afwijking van het bepaalde in sub d, aan een aanvrager die wel in een groepsmaatschappij met een netbeheerder is verbonden een ontheffing worden verleend, indien in redelijkheid niet kan worden verwacht dat hij een netbeheerder aanwijst voor het gastransportnet waarop de aanvraag betrekking heeft.

---

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 621, nr. 3.

FEITEN

14. Het gastransportnet van GEP is gelegen op het terrein te Bergen op Zoom⁵. Het gastransportnet is eigendom van en wordt beheerd door GEP. Het gastransportnet strekt zich uit over meerdere aaneengesloten percelen en heeft een verbinding met meerdere afzonderlijke WOZ-objecten. Dit gastransportnet is met één gasverbinding aangesloten op het gastransportnet van Zebra Gasnetwerk B.V.
15. De activiteit van GEP bestaat uit het produceren van kunststoffen. Voor deze activiteit worden warmte en elektriciteit benut door middel van gasgestookte warmtekracht. Ten behoeve van deze warmtekracht bevinden zich op het terrein twee door GEP beheerde WKK-installaties. Het gasnet is, aldus de aanvraag, aangelegd en bestemd om de gasverbruikende installaties van GEP te voorzien van gas en ondersteunt op die wijze het productieproces.
16. Op het gastransportnet van GEP zijn twee andere afnemers aangesloten, te weten GE Bayers Silicones B.V. (hierna: Bayers) en Essent Energy Trading B.V. (hierna: Essent). Bayers was voorheen 100% eigendom van GEP. De deelname is gedaald tot thans 10% eigendom. Bayers neemt naast het aardgas eveneens andere utilities zoals water en elektriciteit af van GEP. Essent Energy Trading B.V. verzorgt de aanvoer van het gas vanaf Zelzate naar Bergen op Zoom. Daarnaast levert zij een ondersteunende service aan GEP om op de afgesproken leveringspunten kristallisatie van het gas te voorkomen. Essent Energy Trading B.V. gebruikt hiervoor water afkomstig van verwarmingsketels welke zich bevinden op het terrein van GEP. GEP en Essent Energy Trading B.V. hebben geen belang in elkaars ondernemingen.
17. GEP heeft een jaarlijks verbruik van circa   m³. Bayers verbruikt jaarlijks ongeveer m³, terwijl Essent   m³ op jaarbasis afneemt.
18. GEP heeft aangegeven geen netbeheerder te zijn en niet in de groep met een netbeheerder verbonden te zijn.

---

⁵ Het gebied is geografisch aangeduid in de bijlage bij de brief van 13 april 2007.

BEOORDELING

19. Bij de beoordeling van de aanvraag komen de volgende punten aan de orde:

- Er is sprake van een gastransportnet in de zin van artikel 1, eerste lid onder d, van de Gaswet;
- Er wordt een beperkt aantal afnemers aangesloten (artikel 2a Gaswet);
- Er dient sprake te zijn van één van de eerste drie in artikel 2a Gaswet genoemde situaties;
- Indien de aanvrager een netbeheerder is of aan een netbeheerder in een groepsmaatschappij is verbonden, dient de aanvrager aan te geven waarom in redelijkheid niet kan worden verwacht dat een netbeheerder wordt aangewezen. Tevens moet worden gewaarborgd dat de netbeheerder zich onthoudt van iedere bemoeienis met het beheer van het gastransportnet waarop de aanvraag betrekking heeft.

20. Op grond van de in de aanvraag verstrekte gegevens kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een gastransportnet in de zin van artikel 1, onder d van de Gaswet. Zoals vereist wordt op dat net een beperkt aantal andere afnemers aangesloten. In de huidige situatie zijn er, naast GEP zelf, twee afnemers aangesloten op het samenstel van met elkaar verbonden leidingen voor het transport van gas.

21. De wetgever heeft met het mogelijk maken van een ontheffing van het gebod een netbeheerder aan te wijzen, recht willen doen aan bijzondere situaties die zich op netten kunnen voordoen.⁶ Bij het toetsen aan de criteria als genoemd in artikel 2a, lid 1 van de Gaswet wordt dan ook beoordeeld of sprake is van een dergelijke bijzondere situatie. Indien geen sprake is van een situatie als genoemd in artikel 2a, lid 1, Gaswet, zo stelt ook de wetgever⁷, zal geen ontheffing worden verleend.

---

⁶ Zie TK, vergaderjaar 1998-1999, 26303, nr. 3, p. 12, 18 en 19 en nr. 7, p. 23: *'Alle vier de criteria zijn zodanig opgesteld dat recht gedaan wordt aan de bijzondere situaties die zich op bepaalde netten kunnen voordoen.'* *'Het aanwijzen van een netbeheerder zou kunnen betekenen dat de bijzondere kenmerken van het net zouden moeten worden aangepast.'*

⁷ Zie TK, ver vergaderjaar 1998-1999, 26303, nr. 7, p. 24.

22. De aanvraag voor ontheffing van het aanwijzen van een netbeheerder is gedaan op grond van het criterium dat sprake is van een gastransportnet dat bestemd is om GEP van gas te voorzien, volgens artikel 2a, lid 1, sub a, eerste deel van de volzin, Gaswet. De redenering van de aanvrager is dat het gasnet voorziet in het gas dat GEP nodig heeft ten behoeve van haar bedrijfsproces. Uit de aanvraag is gebleken dat het gas ten behoeve van bedrijfsproces van GEP inderdaad een bijzondere rol heeft: de productie van kunststoffen is afhankelijk van door het gas opgewekte elektriciteit en warmte. Op deze grond is een ontheffing naar de mening van de Raad dan ook gerechtvaardigd.
23. Bij deze conclusie speelt eveneens mee dat de afname van de twee andere afnemers op het gastransportnet, Bayers en Essent, gezamenlijk minder dan 0,2 % van de totale gasafname bedraagt. Het net is dus voor het overgrote deel bestemd om de aanvrager te voorzien van gas. Beide afnemers hebben daarnaast een link met GEP: Bayers is historisch en vennootschapsrechtelijk met GEP verbonden en om die reden op het terrein gevestigd, terwijl Essent ondersteunende diensten ten behoeve van het bedrijfsproces van GEP verricht.
24. DTe acht bij het beoordelen van de situatie op het terrein bovendien van belang dat ten behoeve van de oorspronkelijke bestemming een gastransportnet is aangelegd. GEP was in het verleden 100% aandeelhouder van Bayers, wat heeft geleid tot de aanleg een geïntegreerd gastransportnet dat beide afnemers van gas voorzag. In het licht van de latere ontwikkelingen heeft het oorspronkelijk aangelegde net hetzelfde karakter behouden; er is nog immer sprake van een geïntegreerd stelsel van energienetten. Het zou naar de mening van de Raad onredelijk bezwarend zijn GEP op te dragen hiervoor een netbeheerder aan te wijzen.
25. Om die reden komt het gastransportnet naar de mening van de Raad in aanmerking voor een ontheffing als bedoeld onder artikel 2a, lid 1, sub a van de Gaswet.

BESLUIT

Gelet op het bovenstaande is de Raad tot het oordeel gekomen dat in de situatie zoals door GEP is omschreven, sprake is van een situatie als genoemd in artikel 2a, lid 1, onder sub a van de Gaswet. Om die reden wordt aan GEP een ontheffing verleend van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen voor haar gastransportnet op de locatie te Bergen op Zoom.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. De ontheffinghouder verstrekt aan de Raad binnen redelijke termijn de gegevens en inlichtingen die de Raad redelijkerwijs kan vorderen ten behoeve van het toezicht op de naleving door de ontheffinghouder van het bij of krachtens de Gaswet bepaalde.
2. Eventuele naam- en adreswijzigingen, een wijziging in de eigendomsverhouding of elke andere wijziging die van invloed kan zijn op deze ontheffing wordt onverwijld aan de Raad gemeld.
3. De houder van de ontheffing is verplicht om met een ieder die in het kader van het centrale bedrijfsproces zal worden aangesloten op het net waarvoor ontheffing is verleend of met degene die uit dien hoofde reeds is aangesloten op het net en waarvan de overeenkomst is afgelopen, op diens schriftelijk verzoek daartoe te onderhandelen over de voorwaarden en tarieven die de houder van de ontheffing berekent voor het gebruikmaken van het net en schriftelijk een voorstel te doen met betrekking tot genoemde voorwaarden en tarieven. Binnen drie maanden nadat één of meer van de bij de onderhandelingen betrokken partijen een schriftelijk verzoek heeft gedaan, dienen bovengenoemde onderhandelingen te zijn afgerond.
4. De ontheffinghouder zal derden die geen rechtstreekse relatie hebben met het bedrijfsproces van GEP niet op het net aansluiten.
5. De ontheffinghouder sluit een ieder die wil worden aangesloten op het net niet eerder aan dan dat de aansluiting van diegene voldoet aan de relevante kwaliteitscriteria.

Den Haag,

Datum: 3 augustus 2007

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

w.g.

Drs. P.J. Plug
Directeur Directie Toezicht Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.